

Udskriftsdato: 15. december 2025

2015/1 BSF 88 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en ytringsfrihedskommission

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om nedsættelse af en ytringsfrihedskommission

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at nedsætte en ytringsfrihedskommission, som skal vurdere vilkårene for ytringsfriheden i Danmark og komme med forslag til, hvordan ytringsfriheden kan styrkes.

Bemærkninger til forslaget

Vi skal værne om ytringsfriheden, fordi den er en afgørende forudsætning for den demokratiske debat og den enkeltes frihed og således et nødvendigt redskab, når vi ønsker at skabe politiske forandringer. Som følge af hensynet til bl.a. andres værdighed, er der samtidig grænser for ytringsfriheden.

Samfundsudviklingen de seneste 10-20 år har imidlertid betydet, at ytringsfriheden anvendes i det offentlige rum på væsentligt andre vilkår end tidligere. Det gælder eksempelvis i forhold til:

- Udviklingen af kommunikationsteknologi og sociale medier, som har skabt en ny digital virkelighed, hvori ytringsfriheden nu anvendes.
- Et mere globaliseret og multietnisk og -kulturelt samfund, som sætter ytringsfrihedens grænser til debat – eksemplificeret ved Muhammedtegningerne, der blev trykt i Jyllands-Posten i 2005, og som skabte voldsom furor.
- Terrorbekæmpelse, der skaber nye rammer for udøvelsen af ytringsfriheden, i det omfang målrettede og konkret begrundede indgreb i vores kommunikationsfrihed erstattes af mere vilkårlig masseovervågning fra myndighedernes side.

Udviklingen udfordrer vores forståelse af ytringsfriheden og skaber behov for en præcisering.

Den norske ytringsfrihedskommission

Norge har haft en ytringsfrihedskommission, som afrapporterede i 1999, (jf. »Ytringsfrihed bør finde Sted – Forslag til ny Grunnlov § 100«, nov. 1999: 27). Kommissionen havde til formål at give en tilbundsående vurdering af ytringsfriheden i Norge. Der henvises til: <https://www.regjeringen.no>.

I Norge har en række forskere ved Institutt for samfunnsforskning med støtte fra Fritt Ord udgivet en rapport, om »Status for Ytringsfriheten i Norge«, 2014. Rapporten bygger videre på den rapport, som den norske ytringsfrihedskommission udgav i 1999, og behandler både juridiske og praktiske sider af ytringsfriheden på en række områder. Arbejdet videreføres indtil videre frem til 2017, jf. www.statusytringsfrihet.no.

SF mener, at der bør nedsættes en ytringsfrihedskommission i Danmark efter norsk forbillede. Vi bør således foretage en grundig udredning af ytringsfrihedens historie og ophav, herunder hvordan ytringsfrihedens vilkår har udviklet sig, og hvad vi kan gøre for fremadrettet at styrke ytringsfriheden.

En ytringsfrihedskommission bør være bredt funderet og have tilstrækkelig med tid og ressourcer til at kunne gennemføre et solidt videnskabeligt arbejde. Kommissionen bør være sammensat af både jurister, historikere, politologer, journalister m.v., jf. »Tænketanken: Danmark bør nedsætte en ytringsfrihedskommission«, Politiko, den 19. juni 2015.

Skriftlig fremsættelse

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en ytringsfrihedskommission.

(Beslutningsforslag nr. B 88)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.